

**Tillæg nr. 1 til miljøtilladelse af 10.
februar 2025**

Brandsbøllevej 2, 6430 Nordborg

Meddelt d. 23-10-2026

Meddelt af Miljø
Sønderborg Kommune

§ 16 a stk. 4

Lovbekendtgørelse nr.
1065 af 21. august 2025
om husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v. med senere
ændringer

Indhold

Datablad	1
Baggrund og læsevejledning.....	2
DEL 1- AFGØRELSE	2
1) Kommunens afgørelse	2
2) Baggrund for afgørelse	3
3) Lovgrundlag	3
4) Udnyttelsesfrist	4
5) Retsbeskyttelse.....	4
6) Vilkår for husdyrbruget jf. § 36.....	5
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGRUNDTIL AFGØRELSE	1
7) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25.....	1
8) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter	1
9) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3.....	1
10) Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed	3
11) Indretning og drift	3
12) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6).....	4
13) Samlet vurdering	4
14) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	5
15) Kommunens bilag	7
DEL 3 - MILJØANSØGNING	8

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	29906777
Husdyrbrugets navn	Jens Peter Christiansen
Beliggenhedsadresse	Brandsbølvej 2
Postnummer	6430
By	Nordborg

Ansøger

Ansøgers navn	Jens Peter Christiansen
Ansøgeradresse	Stevningnorvej 19
Ansøgerpostnummer	6430
Ansøgerby	Nordborg
Ansøgertelefon	21667689
Ansøger-email	jpc10@nygaarden.com

Konsulent

Konsulent Cvr	25914562
Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Konsulentnavn	Jakob Altenborg
Konsulentadresse	Kirkevej 26
Konsulentpostnummer	9330
Konsulentby	Dronninglund
Konsulenttelefon	26259791
Konsulent-email	jakob@miljoeognatur.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	10057355
CHR numre	94936

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 190 - Brandsbøl, Havnbjerg
Matrikel: 194 - Brandsbøl, Havnbjerg
Matrikel: 214 - Broballe, Oksbøl
Matrikel: 5 - Oksbøl Ejerlav, Oksbøl

Tillægget er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune

Miljø

Teknik, Miljø og Bæredygtighed

Rådhusvej 10

6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Torben Kobberø

Sag nr.: 26/26064

KS: ANTN

Baggrund og læsevejledning

Sønderborg Kommune modtog den 29. september 2026 en ansøgning om tillæg til miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Brandsbølvej 2, 6430 Nordborg. Da tillægsgodkendelsen meddeles inden den 26. oktober 2026, er tillægsgodkendelsen ikke omfattet af forbud om udvidelse af konventionel svineproduktion jf. § 42a i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Tidligere godkendelser

Der er den 10. februar 2025 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Brandsbølvej 2, 6430 Nordborg i henhold til husdyrbrugsloven §16 a, stk. 2. Det ansøgte har mere end 750 stipladser til søer, og er dermed omfattet af § 16 a i husdyrbrugloven.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen omfatter opførelse af en ny klimacontainer nr. 2 i tilknytning til den eksisterende klimacontainer.

Biaktiviteter

Ingen

DEL 1- AFGØRELSE

1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 4 på Brandsbølvej 2, 6430 Nordborg, matrikel 5, Oksbøl ejerlav, Oksbøl til opførelse ny klimacontainer med de stillede vilkår.

Tillægget omfatter kun opførelsen af en klimacontainer. Tillægget meddeles på en række vilkår, der fremgår af afsnit 7. Dertil skal vilkår i § 16a miljøgodkendelsen af 10. februar 2025 fortsat overholdes

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

Etablering af en klimacontainer med et produktionsareal på 30 m², ved øst gavlen af farestalden umiddelbart syd for den eksisterende klimacontainer – se placeringen af klimacontaineren på figur 1 herunder.

Figur 1. Situationsplan med placering af klimacontainer nr. 2

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

Der etableres ikke andre driftsbygninger.

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune har den 29. september 2026 modtaget ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen på Brandsbølvej 2, 6430 Nordborg.

Sønderborg Kommune meddeler tillæg nr. 1 til den gældende miljøgodkendelse fra 10. februar 2025, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Sønderborg Kommune vurderer at tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tillægget er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 269338 version 1 og ansøgningen i del 3. I bilag 1 og del 2 ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Der er tale om retslig lovliggørelse af klimacontainer nr. 2. I miljøgodkendelsen fr 2025 er der kun søgt om en klimacontainer, men der er efterfølgende opstillet 2 klimacontainere i 2026. Umiddelbar efter at Sønderborg kommune gjorde ejer opmærksom på, at han kun havde godkendelse til en klimacontainer, modtog Sønderborg Kommune ansøgningen om tillægsgodkendelse til klimacontainer nr. 2. De to containere har ens udformning.

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1089 af 16. oktober 2024, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har mere end 750 stipladser til søer og er derfor omfattet af husdyrbrug lovens § 16 a.stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed.

4) Udnyttelsesfrist

Tillægget skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tillægget anses som udnyttet når klimacontaineren er opført og færdigmeldt og i brug. Hvis tillægget ikke udnyttes inden 6 år fra det er meddelt bortfalder det.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tillægsgodkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

Etablering af klimacontaineren kræver byggetilladelse.

6) Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning.

Miljø

Sønderborg Kommune

7) Vilkår for husdyrbruget

Tillægget medfører ikke ændringer af vilkår i den eksisterende miljøtilladelse. Vilkår i den eksisterende miljøtilladelse fra d. 10. februar 2025, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. Nye vilkår er markeret med **(Nyt)** og ændrede vilkår fremgår som **(Ændret)**

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Dette tillæg meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

- 1) **(Ændret)** Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 269338 version 1.
- 2) Miljøgodkendelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelsen skal være medarbejderne bekendt

Produktionsareal (§ 36 pkt. 1)

- 3) **(Ændret)** Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Drægtighedsstald II	927	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074228) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	439
				(#1074227) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	233
Drægtighedsstald I	1585	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074234) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	851
				(#1074233) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	262
Farestald	1200	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074239) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	821
Klimacontainer	30	Mekanisk ventilation	3 m	(#1074242) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	30
Klimacontainer 2	30	Mekanisk ventilation	3 m	(#1074315) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	30
Sum						2666

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsanlæg

Egenkontrol

Ressourceforbrug

- 4) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.
- 5) Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Håndtering af husdyrgødning

- 6) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 7) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

BAT

- 8) Gyllebeholder nr. 2 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 9) Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- 10) Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- 11) Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Ressourceforbrug

- 12) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

- 13) Senest hvert 6. år efter godkendelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 14) Husdyrbruget og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- 15) Bidraget fra landbruget med adressen Brandsbølvej 2, 6430 Nordborg til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret

fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 16) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 17) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Fluer og skadedyr

- 18) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
- 19) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 20) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Affald og kemikalier

- 21) Husdyrbruget må højst opbevare ikke-genanvendeligt farligt affald i 1 år, før det bortskaffes.
- 22) Oliefiltre, batterier, spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag.
- 23) Beholderne med oliefiltre, batterier, spildolie eller andet flydende farligt affald skal stå på en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles. Beholdere opbevaret på spildbakken skal være hævet fra bunden med rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige, og spild ikke ødelægger de andre beholdere.
- 24) Beholderne med farligt affald skal være mærket med indhold.

25) Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på husdyrbruget. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

26) Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som restaffald.

Olie og diesel

27) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

28) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Driftsforstyrrelser

Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år og dato for udarbejdelse eller revidering af planen skal tilføjes planens forside

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE

8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT kravet opfyldes uden anvendelse af yderligere teknologi. Den nye klimacontainer påvirker ikke BAT vurdering. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at der anvendes BAT i forhold til ammoniakemission.

9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV- arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens. Den øgede ammoniak deposition på 17 Kg N/år, resulter ikke øget påvirkning af sårbar natur eller bilag IV-arter.

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i ansøgningens afsnit B.5 og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1 og 2.

9.1. Bilag IV arter

Etableringen af klimacontaineren vil ikke hindre flora og fauna i at kunne spredes rundt om gyllebeholderen. Klimacontaineren etableres i direkte tilknytning til eksisterende stald, hvorfor der ikke er særlig flora eller fauna, der er afhængig af arealet.

Sønderborg Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om det ansøgte projekt, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt. **Samlet vurdering**

Sønderborg Kommune vurderer, at der ikke sker nogen mærkbare ændringer af gener til omgivelserne.

10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse

10.1. Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år

8 års drift og Nudrift

Ingen ændringer

Ansøgt drift

Der etableres en klimacontainer på 30 m². Ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver forøget fra 3344,5,2 kg NH₃-N/år til 3361,3 kg NH₃-N/år, en forøgelse på 16,8 kg NH₃-N/år i forhold til nudrift.

10.2. Landskabelige værdier

Etablering af en 30 m² klimacontainer op af gavlen på farestalden, vurderes ikke at have negativ påvirkning på de landskabelige udpegninger, da containeren vil opleves som en del af den eksisterende farestald. Ændringen vurderes på den baggrund ikke at være registrerbar i landskabet.

Støv, støj, skadedyr og transport

Ingen ændringer i forhold til nudrift.

10.3. Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Klimapavillonerne kommer til at ligge lidt lavere end farestalden. Der bliver lavet afløb til en samletank mellem pavillonerne, hvorfra gyllen pumpes til gyllekanal i den eksisterende farestald.

Ansøger oplyser, at klimacontaineren placeres i niveau med de eksisterende stalde, og udslusning med gyllepropper kommer til at ske rutinemæssigt sammen med de eksisterende stalde.

Sønderborg Kommune vurderer, på den baggrund, at de ansøgte klimacontainer ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

10.4. Øvrige emissioner og gener

Lugt for omboende

Der sker en mindre stigning i lugtemissionen. Alle geneafstande er overholdte.

Lys

Der opsættes ingen lamper eller andre lyskilder i forbindelse med klimacontainerne

Støv

Det vurderes, at der ikke vil ske en ændring i den godkendte drift.

Støj

Det vurderes, at der ikke vil ske en ændring ift. den godkendte drift.

Skadedyr

Det vurderes, at der ikke vil ske en ændring ift. den godkendte drift.

Transporter

Da der ikke bliver produceret flere dyr, vurderes det, at der ikke vil ske en ændring ift. den godkendte drift.

Samlet vurdering

Da der ikke vil ske væsentlige driftsmæssige ændringer, vurderes det, at støj, rystelser, lys, skadedyr og støv i forbindelse med klimacontaineren ikke at kunne udgøre væsentlige gener for omgivelserne.

11) Vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, at tillæg til at etablere en klimacontainer nr. 2, er erhvervsmæssigt nødvendigt for sikre en optimeret drift af husdyrbruget, og sikre at flest mulige smågrise overlever efter fravænning.

12) Indretning og drift

12.1. Anvendelse af BAT

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

Der sker ingen ændringer i anvendelse af BAT på ejendommen.

Kommunens vurdering

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3346 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 3344 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

12.2. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

Ingen ændringer.

12.3. Håndtering af affald

Ingen ændringer

13) Fastsættelse af vilkår

Kommunen skal på grundlag af vurderingen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden, at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

13.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi

I vilkår 3 er produktionsarealet forøget med 30 m², svarende til den nye klimacontainers produktionsareal.

13.2. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler (pkt. 2)

Ikke relevant.

13.3. Placering og udformning af ny bebyggelse (pkt. 5)

Der stilles ingen vilkår, idet klimacontaineren opstilles i umiddelbar tilknytning til farestalden.

13.4. Beplantning om ny bebyggelse (pkt. 6)

Ikke relevant

14) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget, er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

15.1. Partshøring

Et resume og et link til udkast til tillæg blev den 08-10-2026 udsendt til høring hos matrikulære naboer (ejere og beboer) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 22. oktober 2026. Partshøringen gav ingen tilbagemeldinger.

15.2. Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 23. oktober 2026.

15.3. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller Mit-ID.

Klagen sendes gennem klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 20-11-2026.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

15.4. **Civilt søgsmål**

Du kan indbringe denne afgørelse for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Ønsker du at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

16) Kommunens bilag

Bilag 1

Versions Historik.

Der er ikke foretaget nogen ændringer i forbindelse med ansøgningen om tilægsgodkendelse.

DEL 3 - MILJØANSØGNING

Ansøger har indsendt en ansøgning om tillæg 2. til miljøtilladelse med tilhørende bilag.
Ansøgning er udarbejdet af miljørådgiver Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd.

Ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse for

soholdet

Brandsbøllevej 2

6430 Nordborg

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Datablad

Ansøger og ejer	Jens Peter Christiansen Stevningnorvej 19 6430 Nordborg jpc@nygaarden.com
	Kontaktperson på miljøsagen: Jens Peter Christiansen Mobil: 21667989 Mail: jpc@nygaarden.com
Husdyrbrugets adresse	Brandsbølvej 2, 6430 Nordborg
CVR-nummer	29906777
CHR-nummer	94936
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	10057355
Matrikel-nr.	5, Oksbøl Ejerlav, Oksbøl
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Skovvejen 36 Stevningnorvej 19 Stolbro Nørregade 10 Stolbrogade 33-35 Stevningnorvej 8
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	246322
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Kirkevej 26, 9330 Dronninglund CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Brandsbølvej 2. Det ansøgte omfatter overgang til regulering efter produktionsarealet og etablering af klimacontainer.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om tillæg til gældende godkendelse for at lovliggøre en opsat klimacontainer på 30 m².

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 0,9 km sydvest for Havnbjerg som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 0,9 km til nærmeste samlede bebyggelse – Oksbøl. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 600 m.

Lugtgenerne i forhold til enkelt bolig (nabo), samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der vil således ikke være lugtgener ved naboer udover hvad der må accepteres når man bor på landet.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er tale om en udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt fra staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. Der er overdækning af den største gyllebeholder.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Datablad.....	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	7
Tidligere godkendelser	7
Biaktiviteter.....	7
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.....	7
Situationsplan.....	9
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	9
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	9
B.3 Forhold til andre husdyrbrug.....	10
B.4 Beliggenhed og omgivelser	10
Landskabs og planmæssige forhold	11
B.5 Ammoniakemission	12
Natur	12
B.6 Lugtemission	16
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	18
Støj.....	18
Rystelser	18
Lys.....	18
Fluer og skadedyr	18
Støv.....	19
Transporter.....	19
Egenkontrol.....	19
Risici og håndtering.....	19
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug.....	19
Spildevandsmængde	19
Energiforbrug	20
Vandforbrug	20
Reststoffer.....	21
Foder.....	21
B.9 Valg af BAT	21
B.10 Grænseoverskridende virkninger	21
IE-husdyrbrug	21
C.1 Foranstaltninger ved ophør	21
C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management	22
Management	22
BAT energi	23

BAT vand	24
BAT – råvarer	24
Samlet BAT-vurdering	24
C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer	25
Appendix 1	26
Drægtighedsstald 1	26

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Der er tale om tillæg til eksisterende § 16a godkendelse. Godkendelsen omfatter en mindre udvidelse af produktionsareal på 30 m² til en klimacontainer.

I den følgende ansøgning er der beskrevet de ændringer der er i forhold gældende godkendelse og under de overskrifter hvor tillægget ikke medfører ændringer er der angivet "Ingen ændringer"

Tidligere godkendelser

- 10. februar 2025 - §16a miljøgodkendelse

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Produktionsarealet udgør samlet 2666 m² nettoareal til grise. Stort set alle stalde er indrettet med delvise spaltegulve, dog er poltestalden med fulddrænet gulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal.

Nedenstående skema viser nettoarealet. For yderligere udspecificering af produktionsareal se appendix 1

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Drægtighedsstald II	927	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074228) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	439
				(#1074227) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	233
Drægtighedsstald I	1585	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074234) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	851
				(#1074233) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	262
Farestald	1200	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074239) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	821
Klimacontainer	30	Mekanisk ventilation	3 m	(#1074242) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	30
Klimacontainer 2	30	Mekanisk ventilation	3 m	(#1074315) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	30
Sum						2666
Nudrift						
Drægtighedsstald II	927	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074231) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	233
				(#1074229) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	439
Drægtighedsstald I	1585	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074237) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	262
				(#1074235) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	851
Farestald	1200	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074240) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	821
Klimacontainer	30	Mekanisk ventilation	3 m	(#1074314) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	30
Sum						2636
8 års drift						
Drægtighedsstald II	927	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074232) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	233
				(#1074230) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	439
Drægtighedsstald I	1585	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074238) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	262
				(#1074236) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	851
Farestald	1200	Mekanisk ventilation	6 m	(#1074241) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	821
Sum						2606

Situationsplan

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Ingen ændringer

Erhvervsmæssigt nødvendigt

I forbindelse med tillægget til godkendelsen ønsker ansøger at opsætte en klimacontainer. Klimacontainere bruges til at samle de mindste grise og derefter sikre at de når en vægt på omkring 7 kg inden de flyttes. Klimacontaineren er derfor nødvendig for at sikre smågrisene den bedste start efter flytning. Samlet vurderes udvidelsen at være erhvervsmæssig nødvendig, for at sikre bedriftens rentabilitet og sikre gode driftsresultater.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der er ikke egentlige anlægsarbejder i forbindelse med udvidelsen. Klimacontaineren bliver leveret færdigbygget og skal udelukkende tilsluttes vand, el og afløb.

Overfladevandet fra tagflader afledes til vandløb, og der sker ingen ændringer i forhold til de eksisterende forhold på anlægget.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt ovenstående situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Der er på den samlede bedrift yderligere ejendomme med husdyr. 50 % af geneafstanden til enkelt nabo udgør 65 m, og det er derfor minimumsafstanden på 100 meter der afgør om der er forureningsmæssig sammenhæng med andre ejendomme.

Der er på den samlede bedrift flere ejendomme med husdyrproduktion, men der er langt over 100 m til den nærmeste, og der ligger i øvrigt ingen andre anlæg med husdyrproduktion indenfor en afstand af 100 m. Da ingen anlæg er forureningsmæssigt forbundne, er teknisk og driftsmæssigt forbundet ikke vurderet. Anlæggene drives særskilt og der er ingen forureningsmæssig forbindelse mellem ejendommene. Det nærmeste andet anlæg er Skovvej 36 som ligger 3 km væk.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	786 m	Havnbjerg	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	886 m	Rekreativt område mod nordøst	50 m
Nabobeboelse	554 m	Povlsvej 1	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	2930	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	647	50 m	Ja	
Vandløb	329	15 m	Ja	

Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	72	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	15	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>15	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	40	15 m	Ja	Fra klimacontainer
Naboskel	112	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	5519	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	2695	Overdrev	Ja (mindst 10 m)

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Det vurderes derfor at der ikke sker en påvirkning af lokalområdet som følge af udvidelsen.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt spredt bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		x
Uforstyrrede landskaber		x
Større sammenhængende landskaber		x
Værdifulde Geologiske områder		x
Kystnærhedszonen	x	
Værdifulde kulturarvsområder		x
Kulturhistorisk bevaringsværdi		x
Værdifulde landbrugsområder	x	
Store husdyrbrug		x
Økologiske forbindelser		x

Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Vurdering

Projektet indebærer nybyggeri på ejendommen. Alt byggeri opføres i tilknytning til eksisterende bygninger i form af tilbygningerne. Tilbygningerne vil derfor ikke opleves som nye bygninger i relation til synligheden i landskabet. Derfor vil udvidelserne ikke blive væsentlig synlige i landskabet og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav, og etableringen af anlægget er god overensstemmelse med Sønderborg Kommunes Kommuneplan hvor området er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 3345 kg N/år, hvilket er en stigning på 17 kg N/år i forhold til den tilladte drift og en stigning på 34 kg i forhold til 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer,	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 .	
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 5 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 2,7 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,8	0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger sydøst for ejendommen i form af en potentiel ammoniak følsom skov. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,0 kg N/ha/år,

				og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig § 3 natur		Op til 4,6	Op til 0,1	Nærmeste § 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,0 kg N/ha/år.

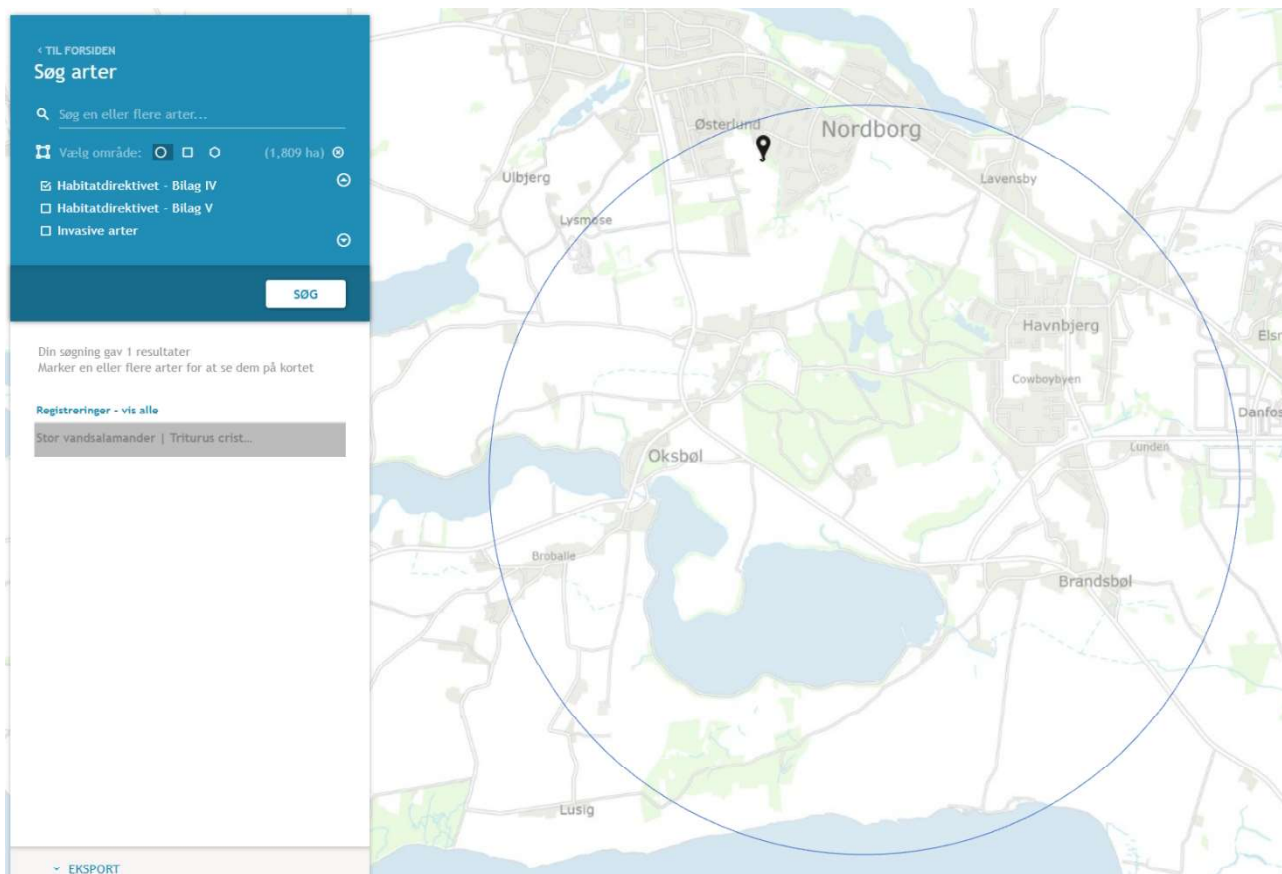
Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Løvfrø		X
Stor vandsalamander	X	
Spidssnudet frø	X	
Arter af flagermus	X	

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

En søgning i Danmarks Naturdatabase viser følgende bilag IV arter i nærområdet.

Den nærmeste sø hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander) ligger i en afstand af ca. 150 m nordøst for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 4,6 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Der er registreret stor vandsalamander ca. 2 km nord for anlægget. Området påvirket ikke med ammoniak fra anlægget. For de øvrige arter gælder at der ikke er registreringer i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Der er i området ikke registreret flagermusarter. Det er dog sandsynligt at der findes flagermus i området. I forbindelse med udvidelsen af anlægget vil der ikke blive fjernet ledelinjer eller nedrevet bygninger. Gamle landbrugsbygninger kan potentielt være levested for flagermus, og læhegn fungerer som ledelinjer, overnatning og fourageringssteder. Da der ikke sker ændringer, vurderes der ikke at ske en påvirkning af leve- eller fourageringssteder for flagermus.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende kategori 1, 2 og 3 natur.

I forhold til øvrig § 3 natur er depositionen over afskæringskriteriet på 1 kg N/ha/år, hvorfor der potentielt kan være en påvirkning af området. Jf. vurderingen af området sker der ingen væsentlig

påvirkning søen og det konkluderes at der ikke sker en påvirkning der vil medføre en ændringen af tilstanden af § 3 natur.

Ligeledes gælder, at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes eventuel tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse til ændringer på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Drægtighedsstald II	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074228	0	2590,1	3116,9	0	2590,1	3116,9	439
	1074227	0	3262,0	10019,0	0	3262,0	10019,0	233
Drægtighedsstald I	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074234	0	5020,9	6042,1	0	5020,9	6042,1	851
	1074233	0	2593,8	3144,0	0	2593,8	3144,0	262
Farestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074239	0	2380,9	13136,0	0	2380,9	13136,0	821
Klimacontainer	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074242	0	360,0	630,0	0	360,0	630,0	30
Klimacontainer 2	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074315	0	360,0	630,0	0	360,0	630,0	30
Sum			16567,7	36718		16567,7	36718	

Nudrift								
Staldafsnit								
Drægtighedsstald II	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074231	0	3262,0	10019,0	0	3262,0	10019,0	233
	1074229	0	2590,1	3116,9	0	2590,1	3116,9	439
Drægtighedsstald I	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074237	0	2593,8	3144,0	0	2593,8	3144,0	262
	1074235	0	5020,9	6042,1	0	5020,9	6042,1	851
Farestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074240	0	2380,9	13136,0	0	2380,9	13136,0	821
Klimacontainer	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	1074314	0	360,0	630,0	0	360,0	630,0	30
Sum			16207,7	36088		16207,7	36088	

Som angivet i tabellen er der stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Povlsvej 1	0	FMK	128,7	128,7	618	Ja
 Oksbøl Østergade 21	0	NY	234,5	234,5	953,9	Ja
 Havnbjerg Ejerslav, Havnbjerg	0	FMK	407	407	825,7	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone

Konsekvenszone: 544 m

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor kumulationsafstandene.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Ingen ændringer

Rystelser

Ingen ændringer

Lys

Ingen ændringer

Fluer og skadedyr

Ingen ændringer

Støv

Ingen ændringer

Transporter

Ingen ændringer

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for overdækning af gyllebeholder
- Logbog for flydelag
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug
- Dokumentation for fasefodring og anvendelse af fytase
- Miljøledelsessystem
- E-kontrol 4 gange om året

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Ingen ændringer

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Ingen ændringer

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	300 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank
Sanitært spildevand fra stald	150 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

300 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septik tank.

Tagvandet afledes til vandløb.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	275.000 kwh	275.000 kwh
Opvarmning	Træpiller	Træpiller
Udtørring	1000 l	1000 l

Elforbruget er nuværende niveau.

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Det forventes at elforbruget vil ligge omkring normforbruget.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	4700 m ³	4700 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	300 m ³	300 m ³

Vandforbruget er vurderet ud fra forventes forbrug ud fra normtal.

Bedriften forsynes vand fra vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget forventes at ligge omkring normforbruget.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor og kvælstof. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Ingen ændringer

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Ingen ændringer

B.9 Valg af BAT

Hovedparten af staldene er med delvise spaltegulve med fast gulv. Den største gyllebeholder er overdækket.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	3001	345	3346
Faktisk emission Kg N/år	3000	345	3344
Forskel Kg N/år			1
BAT krav overholdt			Ja

Vurdering

Ejendommen lever op til BAT kravene og reducerer derudover ammoniakfordampningen med 1 kg.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

IE-husdyrbrug

Der er tale om et IE-husdyrbrug, da der er over 750 stipladser til søer på ejendommen.

C.1 Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet
- Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter

- Olietanke tømmes
- Døde dyr fjernes
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift

C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management

Management

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Oplæring

Der er oplæringsprogrammer for ansatte i relation til relevant lovgivning, herunder miljøgodkendelsen, beredskabsplanen, vedligeholdelse af udstyr.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal

Der føres sprøjtejournal.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

De eksisterende stalde er i god stand og hovedsageligt bygget i 2007 og det forventes ikke at der skal foretages gennemgribende renovering før om 20-25 år.

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.
- Der er indført miljøledelse på ejendommen

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse

- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og de omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde

Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur.

Miljøledelsessystem

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse dog senest ved meddelelse af §16a miljøgodkendelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet. Miljøledelse er allerede indført på husdyrbruget.

Se vedhæftede bilag.

BAT energi

Energibesparende foranstaltninger

Belysning:

- Der anvendes energibesparende belysning.
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 6-20 og i den periode vil lyset være tændt.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:

Der er ingen korntørring på ejendommen

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Ventilation:

Alle stalde er med undertryksventilation. Der er separat frekvens styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne vasket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

BAT vand

Vandbesparende foranstaltninger

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrenser og iblødsætning, når staldene rengøres.
- Stophaner på vandslanger.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

BAT – råvarer

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Daglig regulering af fodertildeling.
- Der udarbejdes foderplaner, evt. i samarbejde med konsulent, og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Godt management og sunde dyr.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således at udfodret mængde svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Søerne fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt hvor søerne er i deres cyklus. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi.

I lovgivningen er der faste krav til BAT på ammoniakudledning, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer

For at reducere ammoniakemissionen mest muligt er følgende alternativer undersøgt:

- gylleforsuring
- luftrensning
- gyllekøling

BAT niveauet er overholdt på husdyrbruget og overopfyldt med 1 kg og det er vurderet at øvrige alternativer medfører en væsentlig og ikke proportional belastning af bedriftens økonomiske produktionsresultat, og alternativerne er derfor fravalgt.

Appendix 1

Drægtighedsstald 1

Løbeafdeling

2,13 x 20,48 x 6 rk = 262 m²

Drægtige

6,55 x 10,45 x 10 stier = 684,5

2,1 x 2,96 x 10 stier = 62

2,9 x 2,96 (- 1,1 m² krybbe) x 7 stier = 52,5

2,57 x 2,89 x 7 stier = 52

Samlet løsgående søer = 851 m²

Drægtighedsstald II

Drægtige

8,38 x 8,63 = 72,3

8,38 x 8,63 – (5,1 m² gang) = 67,2

4 x 1,6 = 6,4

5,8 x 4,2 x 12 stier = 292,3

Samlet løsgående søer = 439 m²

Polte

1,97 x 4,37 – (0,84 m² krybbe) x 8 stier = 62

2,02 x 4,39 – (0,82 m² krybbe) x 7 stier = 56

4,36 x 3,93 x 9 stier = 115

Samlet polte = 233 m²

Farestald

1,7 x 2,7 x 190 stier = 821 m²

Klimacontainer

2,5 x 12 = 30 m²

Klimacontainer 2

2,5 x 12 = 30 m²